

JEKOB NIME IJIPT
Jenesis 45: 16-28; 46:1-7, 28-34; 47:1-12
IHE-ÒMÙMÙ 39 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “M’gagh-ara gi aka ma-ọli, M’gagh-arapu kwa gi ma-ọli” (Ndi Hibru 13:5).

Ijè Ahụ Nke Dị Anya

Fero na ndiọchichị alaeze ya ji óké ọñụ nabata nnukwu ọlụ nke Josef lụrụ site n'ìkpokọba na ilekọta nri n'ala Ijipt nke mere na ndi Ijipt rijuru afọ n'ogologo arọ asaa ahụ ụnwụ siri ike di n'ala ahụ. Mgbe Fero nūrụ na ụmụnne Josef abịawo n'ala Ijipt, nū kwa na nna Josef di ndụ, o mere ka obi tọọ Josef uto karịsịa site n'izi ozi ka ndi ezinaụlọ Jakob bịa biri n'ala Ijipt. O kwere mkwà inye ha ebe kachasị mma n'ala Ijipt ka ọ buru ebe obibi ha, kwu kwa na ha “gēri kwa urù ala nka.” Nke a gosiri na ihe ọ bụla ha choro iwere rie n'ezị ihe nke ala ahụ, na enyere ha ike ime otú ahụ. Ebe Fero jikere ilekọta ha n'ozuzu ókè ọ dighi ha mkpà iburu ibu ha niile jebe n'ala Ijipt.

Ezilagara ụmụnne Josef nye kwa ha ụgbọala ha gaeji bute agadi ahụ bụ nna ha na ndi nwunye ha na ụmụaka ha gaa ogologo ụzọ ahụ rue Ijipt. Eleghiana ndi obodo Hebron enweghi ụgbọala n'oge mbu ahụ; ma ndi Ijipt emepewo anya náaluputa kwa ihe di icheiche, ha nwekwara ụgbọala di icheiche ha ji ibu ngwaahia ha, ma, nwee kwa ụgbọala puru iche nke mmadu na abanye nime ya náanya kwa ya.

Josef nwere añurị ebe ọdi ukwu n'ihì na ndi ezinaụlọ nna ya gaabia ibinyere ya n'oge n'adighi anya, o wee choọ ka ụmụnne ya kpachapụ anya ihu na ọ dighi ihe ọ bụla mebiri atumàatù ndia niile edozisiworu rue n'ìkpèazụ nke mmezu ha. O wee si, “Unu esela-okwu n'uzo.” Eleghiana ihe o bu n'uche bu ka ha na ibe ha ghara ise okwu nke puru ime ka ha baa ná nsogbu ọzọ; maobu ikekwe ọ naagwa ha ka ha kpachapụ anya n'inya ụgbọala ka ha wee nwee ike ichara ihe mberede nke gaewepu ndu mmadu maobu meruo mmadu aru. Otutu nsogbu adakwasio Josef n'oge garaaga nke mere ka o nwee olileanya na site ugbo a gaa n'iru na ihe gana aga zi agazi.

Emere ka Jakob Nwee Ọñụ

Mgbe ụmụ-nne Josef gwara nna ha bụ Jakob na nwa ya nwoke bụ Josef di ndu o metutara Jakob n'obi nke ukuu, nke mere ka “obi-ya gbafe.” O ruwo uju nwa ya dika onye nwuruanwu ihe kariri iri arọ abuo. Ọ bu na ọ hughị uwe mwuda nwa ya nke obara metosiri bu ihe gosiri na anu ohia egbuwo Josef? Ọ gaabu na ọ na diriri ndu? Ma mgbe emere ka o kweta na ihe anaekwu bu eziokwu, echiche na ochicho ohu batara ná ndu Jakob nke mere na ọ malitere ijikere ka o jebe n'ala Ijipt. Jakob di otu nari na iri arọ atọ, agadi nwoke a bu onye gaaga ijè ihe ruru nari maiji atọ nime ụgbọala ghereoghe; ncheta na ọ gaahu Josef nyere ya ume ohu na mkpebi gaeme ka ọ di ndu.

Tupu Jakob ebulie ijè igá Ijipt o buru ụzọ ga Bia-Sheba ka ọ chọara Chineke aja ma rịọ Ya ka O duru ya gaa n'ala ọzọ ahụ. Ugbo a Jakob amarala ihe, ọ bukwaghị onye náeme ihe n'ike náechèghì echiche tupu o mee ihe ọ bụla dika ọ naeme mgbe ọ bu okorobia, bu mgbe ọ dighi echere ka Mmụọ nke Chineke due ya. Site n'ahuhu na nsogbu di icheiche nke Jakob gafeworo ná ndu ya, ọ mutala ichere Chineke na ige ntị na ndumodu Ya. Ugbo a, ọ bu ezie na ọ di ya mkpà ihu Josef ososo, o weputara oge ijuta ihe bu ndumodu nke Chineke. Ọ gaejè n'Ijipt bu obodo ndi na efè arusi maobu na ọ gaghị ejé? Ọ di mgbe Chineke gwara Aisak ka ọ ghara ijé n'ala Ijipt; site na mgbe nke Abraham, ọ dighi mgbe ọ bụla ụmụ Chineke gara biri n'ala Ijipt, ma ewezuga Josef.

Mgbe Jakob churu aja ahụ nye Chineke; Ọ nara ya; n'ihì na Chineke gwara ya okwu oma, naeme ka Jakob mata na ihe gaadiri ya mma n'ala Ijipt. Chineke kwere mkwà iso Jakob jee ma mee kwa ya mba ukwu n'ebe ahụ. Ọ bu ihe di mkpà ka ụmụ Chineke naachọ odudu Chineke obuna n'ihè anaechè na ọ bu ihe di ntà maobu ihe náadighi mkpà. Ọ dighi ihe ọ bụla nke anya nlekota Chineke náadighi eru. Obuna agirì isi niile nke isi anyi ka aguru onu (Matiu 10:30). Ọ buru na anyi maara na ihe anyi naeme bu uche Chineke, Ọ ga naatọ anyi uto mgbe anyi naeme ya karja otu ọ gaadi ma anyi naatule maobu uche Chineke maobu na ọ bughì.

Chineke kwekwara Jakob mkwà na Ya gaedughachi ya n'ala Kenean. Jakob nwuru tupu oge ahụ erue, ma ebulara aru ya lie ya n'akuku Abraham na Sera, Aisak na Rebeka, na Lia kwa (Jenesis 49:29-32). Agburu Jakob biri n'ala Ijipt nari arọ anọ; ugbo a ha aburuwo nnukwu mba nke nwekwara ike ibanye ma nweta kwa Kenean. Chineke ekweworì mkwà na Ya gaenye Abraham ala Kenean dika ihe nketa, ma ezinaulo a ebughi ibu iga lugbue obodo Kenean rue mgbe otutu nari arọ gasiri site na mgbe Jakob na ụmụ ya ndikom jere biri n'ala Ijipt. Ha di iri mmadu asaa baa n'Ijipt: ma mgbe ha laghachiri na Kenean ha amubawo rue nari puku dimkpa isii (600,000) bu ndikom gaferela iri arọ abuo náagughi ndinyom na ụmụaka.

Njikota Ahu

Juda gafere n'iru ụgbọala ahụ wee biakute Josef ka o gosi ha ụzọ gara na Goshen, bu ebe eweputara ka ọ buru ebe obibi nke ndi ya. Mgbe Josef nūrụ na nna ya abịawo, ọ maba n'ụgbọala ya gawa izute ya. Chee echiche otu nzukota ahụ gaadiworì! Jakob chetara Josef dika nwatakiri di arọ iri na asaa náazụ aturu, bu onye o wereworo dika

onye nwuworo anwụ. Ugbo a nwoke a guzo n'iru ya buru kwa onye náachịachị n'ala Ijpt, onye oጧ ya naaga nkeoma, onye náanata ụgwù na nsopuru n'aka ndi niile bi n'ala ahụ dum. Nwoke a o gaabu nwatakiri ahụ bu Josef onye nna ya bu Jakob were dika onye náanokwaghị ndu ihe dika iri arọ abuo garaaga? Ha wee makuo onweha kwaa akwá oñu na n'ihì na ha abuo nwere ike inokota kwa ozọ. Jakob wee náatule n'obi ya na oñu ya n'ụwa nke a ezuwo, na o dikwaghị ihe ozọ o choro n'ụwa. O jikerela inwu ka o wee lakuru Chineke Onye nwe ya. Ma o nwughị mgbe ahụ kama arọ iri na asaa gasiri tutu o nwuo.

Nke a naechetara anyi otu onye amuma Simeon n'Uloukwu Chineke mgbe o kuuru nwantakiri ahụ bu Jisos n'aka ya, wee si, “Onye-nwem, ugbo ka I narapu oru-Gi ka o la n'udo ... n'ihì na anyam ahuwo nzoputa-Gi” (Luk 2:29, 30). Na ndu ya niile o naeche mgbe Jisos gaabia igbaputa ndi nke Ya: mgbe o huru Onyenzoputa ahụ, o jikere irapu ụwa nke a.

Ndi Ozuzuturu Ahu Na Igweturu Ahu

Ndi Ijpt ahughi ndi naazu aturu n'anya, ya mere umu nne Josef enweghi nsogbu n'ichota oጧ ha gaalu n'ihì na ha bu ndi naazu anuጧ. Ebe ha bu ndi naazu aturu nke bu ihe aru n'anya ndi Ijpt, agaaru ha ka ha nodu iche buru umu Chineke ewezugara iche. Ka unwu ahụ n'aga n'iru nime arọ olenaole, ndi Ijpt chiputara aturu ha na anuጧ ha ndiozo chitara Josef ka ha were ihe ndia gbanwere nri, nke a mere ka Josef choo inyeaka nke umunne ya ka ha buru ndi nlekota nke igwe ewu na aturu na anuጧ niile ozọ.

Site na mgbe ochie garaaga, o di ka ndi ozuzuturu na aturu ha bu ihe anaeleda anya. Jisos mara nke a, ma O kporo onwe-Ya Onyeozuzuzi, anyi bu kwa aturu nke igweturu Ya. Uwa naakpo ndi otu Kraist asi n'ubochi taa. Anyi “bu ihe chichapuru n'ihì nile, rue ugbo a” (I Ndi Korint 4:13). Ma anyi bu ndi ochichi nke Eluigwe, ubochi naabia ezi nso mgbe anyi na Kraist gaachi otu puku arọ nke ezi udo.

Aturu enweghi mmuo mmetuta nke ichota uzọ ka o laghachi ebe o bi. O gaejehie uzọ ma nodu ebe naadighi anya site n'ebe igweturu ndiozo no; n'ebe ahụ ka o gaano náataghari nri rue mgbe o gaanwu; eleghianya ebe o no ná njehie uzọ ahụ gaabu ebe aturu ndiozo ganaahu ya anya; ma o di nzuzu nke ukwu na o pughị ichota uzọ ilaghchi ebe o si bia. Aturu enweghi mmasi idebe onweya ocha. I hwo ebe umunwamba (pussi) naasacha iru ha; umununu naemeghari aru ha n'uzọ di icheiche ebe anaazu ha; o buru na nkita soro gi náaga ije nime ohia, o naabanye na mmiri malite igwu miri n'awara mmiri di icheiche di n'ebe ahụ. Ma aturu naaru apiti ahụ nyadoro ya n'aji rue mgbe o gaanwu.

“Ayi nile kpafuru dika igwe aturu” (Aisaia 53:6). Jisos, ezi Onye ozuzuturu, abawo ka O duru anyi laghachi n'ogigeturu; anyi enweghi ike ichotara onwe anyi uzọ. Mmadu apughi isachapu mmehie nke onwe ya. Awusiri Obara Jisos ka o mee ka anyi di ocha. Anyi bu ndi naenweghi inyeaka dika aturu: ma o buru na anyi ekwe ka onye naazu anyi dika aturu due anyi, O naedu anyi n'akuku mmiri nke izuika, náeme kwa ka anyi makpuru n'ebe ita nri nke ahijia ndu (Abu Oma 23).

Mgbe Ikpeazu Ndu Jakob

Josef kotara nna ya ndikom ise nime umunne ya wee duru ha gaa ihu Fero. Fero kwesiri mkwa ahụ ike ozọ na o bu n'ebe kachasi mma nke ala ahụ ka ha gaebi, kweta kwa na ha ganaelekotara ya anuጧ niile ya anya.

Mgbe Jakob guzo n'iru eze ahụ, Fero juru ya ajuju, naasi ya, arọ ole ka idi. Jakob zara na ubochi ndu ya bu arọ olenaole juputakwa n'ahuhu na nsogbu. Anyi naeche na nari na iri arọ atọ bu ime ezi okenye, ma anyi aghaghi icheta na ndi nnanna anyi diri ndu otutu nari arọ n'ụwa nke a. O bu ezie na Jakob nwere otutu nsogbu, ma anyi matara na Chineke nonyere ya nime nsogbu ya niile, ma gozikwa ya ná ngwusi onwunwa o bua. Otutu onwunwa ahụ nke sitere ná nkewapu ya n'ebe Josef no ebiwo ugbo a, o wee bie ndu ya nke foduru n'ezi udo na inwebiga ihe okè, n'ebe nwa ya o huru n'anya nke bu kwa onye ochichi nke anaasopuru no. Chineke gozibigara Jakob okè nke mere na ka otutu arọ gasiri otu onyeamuma aha ya bu Belam tiri mkpu si: “Onye gutaworo aja Jakob, na onu-ogugu nke otu-uzọ n'uzọ anọ nke Israel? Ka mu onwem nwua onwu nke ndi ziri ezi, ka ikpe-azum di kwa ka nke ya” (Onu-ogugu 23:10).

AJUJU DI ICHEICHE

1. Olee otu Josef siri kwadobe ka i ezinaulo nna ya gaa n'ala Ijpt?
2. Gini ka Jakob mere mgbe agwara ya na nwa ya Josef di ndu?
3. Olee otu anyi siri mara na Chineke ka nonyere Jakob n'oge a?
4. Fero o mesoro nna Josef na umunne Josef nkeoma?
5. Gini ka Chineke kwere ná mkwa na Ya gaemere Jakob n'ala Ijpt?